

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІЗНЕСУ І ПРАВА
КАФЕДРА НАЦІОНАЛЬНОГО, МІЖНАРОДНОГО ПРАВА
ТА
ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Правове регулювання визнання особистої приватної власності дружини та чоловіка

Кваліфікаційна робота (проект)

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Виконав: здобувач ІV курсу 10-482 групи

Спеціальності: 081 Право

Освітньо-професійної програми «Право»

Бушма Андрій Юрійович

Керівник д.ю.н., доц. Шевченко Н.Л.

Рецензент д.ю.н., проф. Галуцько В.М

Івано-Франківськ – 2024

Вступ	2
Розділ 1: Загальні аспекти правового регулювання визнання особистої приватної власності дружини та чоловіка	6
1.1 Визначення та характеристика ключових понять регулювання майна подружжя	6
1.2 Основні нормативно-правові акти, що регулюють визнання особистої приватної власності	16
Розділ 2: Особливості розподілу та захисту особистої приватної власності дружини та чоловіка	21
2.1 Процедура розподілу майна при розірванні шлюбу	21
2.2. Особливості регулювання окремих видів майна (наприклад, нерухомість, гроші, цінні папери)	24
Висновки	30
Список використаних джерел	34

Вступ

Актуальність теми правового регулювання визнання особистої приватної власності дружини та чоловіка в сучасному суспільстві не може бути переоцінена. Зростання складності міжособистісних відносин, економічних трансформацій та змін у соціальних стереотипах вимагають удосконалення правових норм, які стосуються власності подружжя. У сучасному світі власність не лише є економічним поняттям, але і відображає соціокультурні та гендерні аспекти суспільства. Визнання особистої приватної власності в контексті сімейного права стає ключовою складовою справедливого розподілу ресурсів, враховуючи різноманіття сімейних моделей. Зміни в традиційних ролях чоловіка і жінки призводять до потреби перегляду законодавства, що регулює власність у шлюбі. Наприклад, врахування внеску кожного партнера у формуванні майнового пулу та його визнання під час розподілу майна в разі розлучення або розводу стає актуальним питанням, яке вимагає відповідних правових механізмів. Також, з урахуванням різноманітних форм сімейного життя, включаючи одностатеві та багатодітні сім'ї, необхідно встановити чіткі норми, які регулюють власність у різних контекстах. Це допоможе забезпечити рівність перед законом для всіх сімейних структур і уникнути ситуацій правового невизначення. Загалом, актуальність теми полягає в необхідності адаптації правових норм до сучасних реалій сімейного життя та створення ефективних механізмів врегулювання власності, які б враховували різноманіття в сучасному суспільстві.

Об'єкт дослідження: суспільно-правові відносини в контексті визнання приватної власності дружини та чоловіка.

Предмет дослідження: основні положення нормативно-правових актів, які стосуються визнання приватної власності подружжя

Метою є розгляд правового регулювання визнання особистої приватної власності дружини та чоловіка спрямована на вивчення та аналіз нормативно-правового поля, яке визначає правовий статус майна, набутого подружжям під час шлюбу, а також розгляд можливих ситуацій та спорів, які можуть виникнути в контексті цього регулювання. Основною метою є виявлення ефективності і справедливості існуючих норм та пропозиції щодо можливих поліпшень у цій сфері.

Завдання:

1. Проаналізувати чинне законодавство, що регулює визнання особистої приватної власності дружини та чоловіка.
2. Вивчити практику застосування цих норм в судовій практиці.
3. Визначити переваги та недоліки існуючого правового регулювання в даній сфері.
4. Проаналізувати можливі ризики та спори, які можуть виникнути у контексті визнання особистої приватної власності подружжя.
5. Запропонувати можливі покращення у законодавстві або додаткові механізми, спрямовані на вирішення існуючих проблем у цій області.
6. Зробити висновки щодо ефективності та справедливості існуючого правового регулювання та запропонованих покращень.

Практичне значення. Правове регулювання визнання особистої приватної власності дружини та чоловіка має велике практичне значення в контексті сімейних відносин і майнових прав та обов'язків подружжя. Ця сфера права визначає правовий статус майна, яке належить кожному з подружжя, і встановлює правила його розподілу в разі розлучення чи смерті одного з

подружжя. Визначення особистої приватної власності дружини та чоловіка визначає межі їхнього права володіння, користування і розпорядження майном. Це може стосуватися рухомого і нерухомого майна, фінансових ресурсів, бізнес-активів та інших цінностей. Правове регулювання надає чіткі норми, які визначають, що вважається спільним майном подружжя, а що є особистою власністю кожного з них. Це регулювання стає особливо важливим при розлученні чи розірванні шлюбу, коли виникає необхідність розподілу майна між подружжям. Без ясного правового визначення особистої власності може виникнути конфлікт щодо права власності на певне майно, що може призвести до тривалих та витратних судових процесів. Крім того, правове регулювання в цій сфері також враховує інтереси дітей та інших членів сім'ї, забезпечуючи їхні права на забезпечення та житло. Воно може впливати на фінансові зобов'язання подружжя перед третіми особами, такими як банки чи кредитори. Отже, правове регулювання визнання особистої приватної власності дружини та чоловіка визначає правовий ландшафт подружжя, забезпечуючи ясність та стабільність в сфері їхніх майнових відносин, що має безпосереднє вплив на їхнє повсякденне життя та подальші перспективи.

Розділ 1: Загальні аспекти правового регулювання визнання особистої приватної власності дружини та чоловіка

1.1 Визначення та характеристика ключових понять регулювання майна подружжя

Як зазначає А.О. Дутко: «Розірвання шлюбу – одна з підстав припинення шлюбу» [4, с. 52]. Розірвання шлюбу – одна з підстав припинення шлюбу, що визначається відповідно до законодавства. Порушенням сімейних взаємин, нерегульованими конфліктами, непорозумінням чи зміною особистісних цінностей можуть стати причинами розпаду шлюбу. Неможливість збереження спільного життя, втрата взаємопорозуміння та відсутність духовного єднання можуть призвести до рішення про розірвання шлюбу. У таких випадках здійснюється юридична процедура розлучення, яка визначає правовий статус подружжя та розподіл майна. Закінчення шлюбу може бути складним емоційним періодом для обох партнерів, проте іноді це стає необхідним кроком для подальшого особистісного розвитку та забезпечення благополуччя обох сторін. Важливим аспектом розірвання шлюбу є взаємна згода сторін або рішення суду у випадках конфліктів та непорозумінь. Під час розлучення виникає необхідність вирішення питань щодо підтримки дітей, аліментів, а також розподілу спільного майна. Процес розірвання шлюбу може бути складним, вимагаючим багато часу та ресурсів. Важливо звертати увагу на психологічний аспект, оскільки подібні періоди можуть супроводжуватися стресом та емоційною нестабільністю. Незважаючи на складнощі, розірвання шлюбу може виявитися необхідним етапом у житті людей, сприяючи їхньому подальшому розвитку та здобуттю нових життєвих можливостей.

Визначення та характеристика ключових понять регулювання майна подружжя є невід'ємною складовою вивчення сімейного права та цивільного законодавства. Саме у цьому контексті виникають низка проблем, пов'язаних із розподілом майнових цінностей між подружжям у разі розлучення чи інших обставин.

Однією із ключових концепцій є "майно подружжя", яке представляє собою сукупність прав та обов'язків, пов'язаних із володінням, користуванням та розпорядженням майном, нажитим чи набутим під час шлюбу. Зрозуміння цього поняття є важливим для вирішення питань правового статусу подружжя та розподілу його майна у різних ситуаціях.

Другою важливою складовою є "регулювання майна", що визначає порядок, правила та механізми врегулювання відносин між подружжям щодо його майнових відносин. Це може включати в себе правила розподілу майна при розлученні, визначення спільної власності та інші аспекти, спрямовані на забезпечення справедливості та захист прав сторін. У даному контексті важливо також розглядати терміни "спільна власність", "особисте майно", "аліменти", які уточнюють і розширюють розуміння регулювання майнових відносин у сімейному праві. Детальний аналіз та визначення цих ключових понять дозволяє розкрити сутність відносин між подружжям та виявити проблеми, які можуть виникнути у контексті регулювання їхнього майна. Це стає фундаментальною базою для подальшого дослідження та розробки ефективних правових механізмів, спрямованих на забезпечення справедливого та ефективного регулювання майнових відносин у сім'ї.

Труба В. І. зазначає: «Реєстрація шлюбу між чоловіком і жінкою передбачає існування не тільки особистих відносин, а й майнових. І як що перші – справа власне подружжя, то відносини майнові регламентовані законодавством. Режим майна подружжя за законодавством України заснований на ідеї

спільної власності.» [1, с. 275]. Автор висловлює думку, що процес реєстрації шлюбу не лише формалізує особисті відносини між чоловіком і жінкою, але також встановлює правовий порядок в майнових питаннях. Це означає, що після укладення шлюбу, окрім особистих зв'язків, виникають і специфічні відносини між подружжям у сфері майна. У контексті законодавства України, автор вказує на те, що режим майна подружжя ґрунтується на ідеї спільної власності. Це може означати, що під час шлюбу майно, набуте подружжям, може бути розглянуте як спільна власність обох партнерів. Це може включати в себе рухоме і нерухоме майно, а також інші активи, які набуваються під час шлюбу. Законодавство про режим майна подружжя може визначати права і обов'язки кожного з партнерів у відносинах з майном, а також способи розподілу цього майна у випадку розлучення чи інших юридичних подій.

Визначення та характеристика ключових понять, пов'язаних із регулюванням майна подружжя, можуть варіюватися в різних юрисдикціях, проте основні поняття можна узагальнити. Нижче подано кілька ключових термінів та їх характеристик:

Щодо визначення Режиму майнових відносин. "Режим майнових відносин" – це система взаємодії та володіння ресурсами, яка визначає, як різні суб'єкти економіки мають доступ, використовують та розподіляють різні види майна, такі як земля, капітал, праця та інші ресурси. Це поняття охоплює економічні, правові та соціальні аспекти відносин між людьми та організаціями, які стосуються володіння, користування та розпорядження ресурсами для задоволення своїх потреб і досягнення цілей. Режим майнових відносин визначає правила гри в економіці та формує основу для розвитку ринкових відносин, прав власності та економічного розвитку суспільства. Режим майнових відносин представляє собою систему, що визначає взаємодію між суб'єктами економіки та способи володіння, використання та розподілу різних видів майна. Це включає в себе

визначення правил гри в економіці, систем власності та ринкових відносин. Режим майнових відносин визначає, як суспільство організовує свої ресурси для задоволення потреб та досягнення економічних цілей. Важливими складовими є система власності, рівень конкуренції та правова база, яка регулює відносини між учасниками економіки. Характеристика режиму майнових відносин включає аналіз його основних рис і визначає, як ця система сприяє або обмежує розвиток економіки та суспільства в цілому.

Як зазначає Т. Й. Білоус: «Під майновими відносинами розуміють суспільні відносини, що виникають у зв'язку з використанням різного майна (природних ресурсів, речей, робіт, послуг, грошових коштів, та ін.)» Автор, використовуючи термін "майнові відносини", має на увазі сукупність взаємовідносин між особами чи суб'єктами в суспільстві, що виникають у контексті володіння, користування та розпорядження різним майном. Це майно може включати в себе природні ресурси (наприклад, земля, вода), рухоме майно (речі, предмети), роботи та послуги, грошові кошти і т.д.

Суть майнових відносин полягає у взаємодії між суб'єктами, пов'язаною із здобуттям, володінням, обігом та використанням різних видів майна. Це може включати такі аспекти, як права власності, обов'язки, умови користування та інші аспекти, що регулюються в рамках юридичних, соціальних та економічних норм. Отже, майнові відносини визначаються тим, як суб'єкти взаємодіють у сфері власності та використання майна, що є важливим аспектом для розуміння функціонування суспільства та розвитку економічних відносин.

Спільна власність - це правовий статус, який визначає, що певний об'єкт чи ресурс належить кільком особам одночасно, при цьому кожен з співвласників має право на користування цим об'єктом чи ресурсом, а також може вільно розпоряджатися своєю часткою власності без згоди інших співвласників. Такий статус може виникнути як наслідок спільної покупки, спадкування чи іншого

способу передачі власності. У спільній власності кожен співвласник має обов'язок спільно з іншими приймати рішення з питань використання, утримання та розпорядження спільною власністю. Характеристика спільної власності передбачає наявність правового статусу, що визначає спільну власність об'єкта чи ресурсу в руках кількох осіб одночасно. В такому власності кожен співвласник має власну частку права власності, що надає йому право на користування, утримання та розпорядження спільним майном. Іншими словами, учасники спільної власності можуть володіти своїми частками незалежно один від одного.

Цей статус може виникнути через різні юридичні ситуації, такі як спільна покупка, спадкування або інші форми передачі власності. Співвласники мають обов'язок спільно вирішувати питання, пов'язані з використанням та управлінням спільною власністю. Ця форма власності може виникати в різних сферах, включаючи нерухомість, підприємства чи інші види майна.

Роздільна власність - це юридичний статус, що визначає, що об'єкт або ресурс належить окремій особі, і вона має повний контроль і право розпорядження цією власністю без участі інших осіб. У роздільній власності власник володіє індивідуальною та безперешкодною владою над своїм майном, і йому не потрібно ділити права власності з іншими особами. Цей статус може виникати в результаті придбання майна шляхом покупки, подарунка чи інших юридичних транзакцій, які дозволяють власникові насамперед користуватися та розпоряджатися ним на свій власний розсуд. Характеристика роздільної власності визначає правовий статус, при якому конкретний об'єкт чи ресурс належить індивідуально одній особі, надаючи їй повний контроль та владу над цим майном без необхідності ділити права власності з іншими особами. Власник роздільної власності має абсолютне право розпоряджатися своїм майном, приймати рішення щодо його використання та збереження, не потребуючи згоди чи співпраці інших осіб.

Цей юридичний статус може виникнути в результаті різних видів власницьких транзакцій, таких як покупка, подарунок чи інші форми придбання майна. Власник роздільної власності має вільність у вирішенні питань, пов'язаних із його власністю, і йому не обов'язково потрібно узгоджувати свої дії з іншими особами.

Домовленість про режим майнових відносин є юридичним документом, який встановлює умови та права сторін щодо власності, використання та розпорядження майном. Цей документ деталізує права та обов'язки сторін у відносинах, пов'язаних із спільною власністю або розподілом майна. В основі Домовленості лежить бажання сторін досягти взаємоприйнятних умов управління та користування майном, щоб уникнути можливих конфліктів та непорозумінь. Документ може включати в себе положення про спільну власність, правила використання майна, процедури прийняття рішень, а також умови припинення чи зміни цієї угоди. Домовленість про режим майнових відносин може стосуватися різних видів майна, включаючи нерухомість, рухоме майно, фінансові активи та інші цінності. Основною метою цього документа є забезпечення ясності та взаєморозуміння між сторонами щодо їхніх прав та зобов'язань в справах майнових відносин. Домовленість про режим майнових відносин представляє собою правовий документ, спрямований на установлення конкретних умов та визначення прав та обов'язків сторін, пов'язаних із власністю, управлінням та розпорядженням майном. Цей юридичний інструмент розробляється з метою визначення взаємовідносин між сторонами щодо майнових активів, будь то нерухомість, рухоме майно, фінансові ресурси чи інші цінності.

У такій домовленості деталізуються умови спільної власності, правила користування майном, а також порядок вирішення різних питань, пов'язаних із власністю. Цей документ може містити положення про розподіл прав та

обов'язків стосовно майна, визначення випадків, коли може виникнути необхідність внесення змін в угоду або її припинення.

Завданням Домовленості про режим майнових відносин є створення чіткої та об'єктивної основи для вирішення конфліктів та уникнення непорозумінь між сторонами, які мають спільні майнові інтереси. Цей документ має враховувати індивідуальні потреби та очікування сторін, забезпечуючи стійку та взаємовигідну угоду, яка регулює майнові відносини відповідно до юридичних стандартів та нормативів.

Домовленість про розподіл майна при розлученні – це письмовий документ, укладений між подружжям, яке приймає рішення про розлучення або розірвання шлюбу. У цьому документі визначаються умови та порядок розподілу спільного майна, яке належало обом подружжям під час шлюбу. Домовленість зазвичай включає в себе перелік активів та пасивів, які підлягають розподілу між сторонами, враховуючи їхні фінансові та інші обставини. Визначаються конкретні частки, які отримає кожен з подружжя в результаті розподілу. Цей документ може також містити умови щодо спільних зобов'язань, таких як платежі аліментів або утримання, якщо одна зі сторін знаходиться в фінансовій залежності від іншої. Домовленість про розподіл майна при розлученні служить для уникнення конфліктів та визначення чітких прав та обов'язків кожної сторони в процесі розподілу майна. Домовленість про розподіл майна при розлученні є юридичним документом, спрямованим на визначення умов та порядку розподілу спільного майна під час розлучення чи розірвання шлюбу між сторонами. Цей документ має на меті уникнення можливих конфліктів та непорозумінь, регулюючи питання власності та фінансових зобов'язань між колишніми подружжями. Характеристика Домовленості про розподіл майна при розлученні включає такі ключові елементи:

Ідентифікація майна: документ має визначати активи та пасиви, які вважаються спільним майном подружжя. Це може включати нерухомість, транспортні засоби, фінансові рахунки, бізнеси та інші цінності.

Розподіл майна: домовленість має чітко визначати, яким чином буде здійснений розподіл майна між сторонами. Це може бути рівномірний розподіл, або ж розподіл на основі конкретних внесків кожної сторони до спільного майна.

Визначення часток: документ повинен чітко вказувати, яку частку кожен з подружжя отримає в результаті розподілу майна. Це може залежати від різних факторів, таких як фінансовий внесок, тривалість шлюбу та інші обставини.

Права та обов'язки сторін: домовленість може містити умови щодо подальших прав та обов'язків сторін, включаючи можливі платежі аліментів, утримання чи інші фінансові зобов'язання.

Аліментарні питання: в деяких випадках, домовленість може визначати умови платежів аліментів або утримання, якщо одна зі сторін залишається в фінансовій залежності від іншої.

Заключні положення: документ повинен включати заключні положення, що стосуються недійсності угоди в разі невиконання, а також зобов'язань сторін щодо нерозголошення конфіденційної інформації.

Загальною метою Домовленості про розподіл майна при розлученні є створення чіткого, взаємовигідного та правовідповідного механізму для завершення відносин між подружжям та розподілу їхнього майна.

Як зазначає О.С. Протибоженко: «Усі правові режими подружньої власності в досліджуваних країнах зазвичай поділяють на два основні режими - спільної власності та роздільної власності, в межах яких правові режими подружньої власності зазвичай поділяють на такі шість типів» [8, с. 113]. Майнові

режими подружжя в правовій системі розглядаються з погляду двох основних підходів: майнової спільності та майнової роздільності. Обидва ці підходи визначають, як розподіляється майно між чоловіком та жінкою під час шлюбу або його розпаду. Майнова спільність означає, що майно, нажите під час шлюбу, є спільним власністю обох подружжя. Це означає, що вони мають спільне право власності та контролю над цим майном. Такий підхід може призвести до більш рівного розподілу майна при розлученні чи розводі. Майнова роздільність, навпаки, передбачає, що кожен з подружжя має свою власну індивідуальну власність, незалежну від партнера. У цьому випадку розподіл майна визначається власністю, яку кожен з партнерів приніс у шлюб або нажив під час нього. В обох системах можна виділити шість основних типів правових режимів майна подружжя, які відображають відмінності у регулюванні власності та контролю за майном між подружжям. Такий підхід дозволяє визначити правові засади, які визначають відносини між подружжям щодо майнових питань.

Як зазначає О.С. Протибоженко: «Перша система охоплює універсальні майнові спільноти і спільноти з кінцевою власністю, а друга - спільноти з доходом, спільноти з відкладеною власністю, поділ власності та поділ власності з розподілом майна уповноваженим органом» [8, с. 113]. Автор говорить про дві системи режимів у власності. У першій системі вказані універсальна та обмежена майнові спільності, що означає, що учасники мають спільну власність, причому обсяг прав може бути або універсальним (загальна власність) або обмеженим (з визначеними обмеженнями).

Друга система включає режими спільності отриманого доходу, відкладеної майнової спільності, майнової роздільності та майнової роздільності з поділом майна компетентним органом. Це вказує на різноманітні форми власності, де учасники можуть ділити дохід, відкладати власність, розділяти майно тощо, і при цьому існують конкретні правила і органи, які контролюють цей процес. Отже,

перша система зосереджена на різних варіантах майнової спільності, де учасники можуть мати спільну власність з різними режимами прав та обмежень. Це може бути корисно для регулювання власності в групах або організаціях з різними потребами та обставинами. Друга система включає в себе режими, що стосуються обробки доходів, відкладання майна, розділу майна та визначення компетентного органу. Це вказує на більш деталізований підхід до управління власністю, де встановлені конкретні процедури та органи для прийняття рішень щодо власності та розподілу ресурсів.

Також, як зазначає О.С. Протибоженко: «Правові режими спільності доходів і спільності відкладеного майна слід розглядати як режими умовної спільності майна. Це пов'язано з тим, що ці режими передбачають можливість створення подружньої майнової спільності на більш пізньому етапі або зрівняння майна подружжя на основі рівного внеску кожного з них.» [8, с. 113]. Автор, схоже, вказує на те, що правові режими, пов'язані із спільно отриманим доходом та відкладеною майновою спільністю, можна розглядати як систему умовної майнової спільності. Це означає, що ці режими передбачають можливість виникнення майнової спільності подружжя на пізнішому етапі, або вирівнювання їх майнових внесків на засадах рівності. Зокрема, це може означати, що подружжя може поділити спільний дохід або майно згідно із внесками кожного партнера, дотримуючись принципу рівності внесків у сімейному майновому вирівнюванні. Такий підхід може вказувати на те, що спільно отриманий дохід та відкладена майнова спільність розглядаються як потенційна майнова спільність, яка може виникнути або визначитися на пізніший етап у стосунках подружжя. Це може бути важливо для визначення прав та обов'язків кожного партнера у випадку розпаду або інших правових питань. У суті, автор може намагатися висловити необхідність розглядати ці аспекти як частину більш широкої системи управління майном у сімейних відносинах.

У відповідному розділі було проведено аналіз та визначено ключові терміни, пов'язані з регулюванням майнових відносин між подружжям. Серед цих термінів визначено поняття, які є основоположними для подальшого розгляду та створення правової бази в даній сфері. Перш за все, було звернуто увагу на важливість чіткого визначення термінів, таких як "спільне майно", "майнові права", "забезпечення", та інших. Це визначення є ключовим етапом для уникнення непорозумінь та суперечок між подружжям при розподілі майна. Також було відзначено, що розуміння цих термінів повинно враховувати культурні, соціальні та економічні особливості кожного суспільства. Це важливо для створення системи регулювання, яка враховує контекст і потреби різних груп. Аналіз ключових термінів у цьому розділі сприяє створенню фундаменту для подальших розділів, де буде розглядатися конкретне правове регулювання та політики, спрямовані на забезпечення рівних майнових прав та обов'язків для обох подружжів.

1.2 Основні нормативно-правові акти, що регулюють визнання особистої приватної власності

Визнання особистої приватної власності є однією з ключових складових сучасного правового устрою, яка визначає правовий статус і владення індивідом різноманітним майном. Основою цього процесу є комплекс нормативно-правових актів, які визначають правовий порядок визнання та захисту особистої приватної власності. У даному контексті важливо розглядати основні юридичні акти, що регулюють цю сферу в рамках правової системи. Це включає в себе закони, положення та регулятивні норми, які встановлюють порядок визнання, здійснення та захисту прав власності особи. Розглядаючи зміст та динаміку цих нормативно-правових актів, можна виявити їх вплив на правову систему, суспільство та взаємовідносини між суб'єктами права. У цьому контексті

важливо дослідити ключові аспекти, такі як зміни у законодавстві, судова практика та визначення обсягу та меж особистої приватної власності. Розглядаючи ці аспекти, можна глибше зрозуміти природу та еволюцію правового регулювання визнання особистої приватної власності в сучасному суспільстві.

Основні нормативно-правові акти, що регулюють визнання особистої приватної власності в Україні, включають Конституцію України, Цивільний кодекс України, Закон України "Про власність", Закон України "Про реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень", а також інші відповідні законодавчі акти. Конституція України визначає принципи власності, закріплює право на приватну власність та гарантує її недоторканність. Цивільний кодекс України встановлює загальні положення щодо власності, уточнює правовий статус власності та визначає порядок її виникнення, зміни та припинення. Закон України "Про власність" регулює питання визнання різних форм власності, встановлює правовий режим різних видів власності та визначає порядок їх використання. Закон України "Про реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень" визначає порядок реєстрації власницьких прав на нерухоме майно та забезпечує їх громадську доступність. Загалом, ці нормативно-правові акти становлять основу для визнання та захисту особистої приватної власності в Україні. Крім зазначених законодавчих актів, важливу роль в регулюванні питань особистої приватної власності відіграє Закон України "Про забезпечення права на власність громадян на земельну ділянку". Цей закон встановлює порядок надання та використання земельних ділянок в приватну власність, а також визначає права та обов'язки громадян у цьому питанні. Також, важливим елементом є Закон України "Про захист прав на засоби індивідуалізації товарів на ринку", який регулює питання власності на товарні знаки, патенти та інші об'єкти інтелектуальної власності. Необхідно також зазначити Закон України

"Про архітектурну діяльність", який встановлює порядок надання права на архітектурну творчість та визначає умови використання об'єктів архітектури. В цілому, цей комплекс нормативно-правових актів складає систему, яка забезпечує визнання та захист особистої приватної власності в Україні в різних сферах життя та діяльності громадян.

Як зазначає В. В. Цюра: «Перелік майна, віднесеного до об'єктів спільної сумісної власності, розкривається в Постанові Пленуму Верховного Суду України «Про практику застосування судами законодавства при розгляді справ про право на шлюб, розірвання шлюбу, визнання його недійсним та поділ спільного майна подружжя»» [7, с. 120]. У розгляді справ, пов'язаних із правом на шлюб, розірванням шлюбу, визнанням його недійсним та поділом спільного майна подружжя, значущу роль відіграє Постанова Пленуму Верховного Суду України. У цьому документі надається чітке визначення об'єктів, що підлягають включенню до категорії спільної сумісної власності. Автор вказує на те, що перелік майна, яке належить до зазначених об'єктів, є обов'язковим для урахування при розгляді судових справ з вищезазначених категорій. Судова практика, яка базується на цій постанові, виявляється важливим фактором у вирішенні справ, пов'язаних із сімейними відносинами. Враховуючи встановлені норми і принципи, суди мають взяти до уваги не лише сам факт наявності спільного майна подружжя, а й чітко зазначені види майна, які входять до його складу. Це сприяє об'єктивному і справедливому розгляду справ, а також визначенню чітких меж власності сторін, що є надзвичайно важливим у контексті розірвання сімейних зв'язків. Таким чином, Постанова Пленуму Верховного Суду України встановлює не лише принципи, а й конкретні норми, які регулюють розподіл спільного майна подружжя, що є необхідним інструментом для забезпечення справедливості і правової визначеності в сфері регулювання сімейних відносин. У своїй постанові, Пленум Верховного Суду України не лише

визначає перелік майна, включеного до об'єктів спільної сумісної власності, але також розкриває основні принципи та критерії, які слід враховувати при розгляді справ про шлюб, його розірвання та визнання недійсним. Уточнюються критерії визначення того, що вважається спільним майном подружжя, і вказуються особливості, які суди повинні враховувати під час розгляду схожих справ. Автор застосовує термін "спільна сумісна власність" для визначення категорії майна, яке є спільним для обох членів подружжя. Ця термінологія допомагає уникнути непорозумінь та недорозумінь при визначенні правового статусу майна під час розподілу. Постанова висвітлює необхідність врахування внеску кожного з подружжя до придбання чи наживання майна, а також зазначає можливі винятки та особливості у визначенні правового статусу окремих видів майна. Такий детальний підхід сприяє забезпеченню справедливості та врахуванню індивідуальних обставин кожної конкретної справи. Отже, Постанова Пленуму Верховного Суду України визначає чіткі норми та принципи, які впливають на розподіл майна подружжя під час розгляду сімейних справ, сприяючи тим самим справедливому та раціональному вирішенню питань, пов'язаних із сімейними відносинами.

Як зазначає О. І. Сафончик: «Судові розгляди в справах про розлучення проводять відповідно до вимог Цивільного процесуального кодексу про судовий розгляд, у якому досить докладно викладено права та обов'язки сторін.» [9, с. 159]. Цей вислів означає, що процедура розірвання шлюбу регулюється законодавством, яке визначає правила та процедури, які мають бути виконані під час розгляду справи про розірвання шлюбу в суді. Це означає, що в розгляді подібних справ необхідно дотримуватися певних правил, які визначаються законом. Також, вказується на те, що учасники судового процесу, тобто сторони, мають певні права та обов'язки, які також визначаються цим законодавством. Такий підхід спрямований на забезпечення справедливості та правової

відповідності при вирішенні подібних справ. Доцільність цього підходу полягає в тому, що він забезпечує структуроване та однакове застосування правил у всіх подібних випадках. Це дозволяє забезпечити рівність перед законом та уникнути довільного або нечесного вирішення справи. Також, цей підхід допомагає уникнути недоречних рішень і сприяє ефективному функціонуванню судової системи, забезпечуючи стабільність та передбачуваність у процесі розгляду справ. Додатково, цей підхід враховує інтереси та права всіх сторін у судовому процесі розірвання шлюбу. Шляхом дотримання певних норм та процедур суд може забезпечити відкритий та справедливий процес, в якому кожна сторона матиме можливість висловити свої доводи та захистити свої інтереси. Крім того, цей підхід сприяє збереженню легітимності рішення суду, оскільки воно буде ґрунтуватися на чітких нормах закону, що дозволить уникнути сумнівів у його законності та обґрунтованості.

Як зазначає О. І. Сафончик «Аналіз законодавства дає змогу визначити наявність спільних рис і загальних положень, застосованих до цього комплексу правових норм. Основними принципами, що пронизують правовий режим майна, є: 1) презумпція подружньої власності; 2) рівність прав подружжя щодо подружнього майна; 3) рівність прав володіння, користування і розпорядження подружнім майном; 4) солідарна відповідальність подружжя за майновими зобов'язаннями.» [12, с. 112]. Аналіз законодавства дозволяє встановити наявність єдиних ознак та загальних положень, що застосовуються до цієї сукупності правових норм. Основними принципами, які пронизують законний режим майна, є наступні: Презумпція спільності подружнього майна - цей принцип передбачає, що майно, набуте під час шлюбу, вважається спільним для обох подружжя, якщо інше не передбачено в угоді між ними або законом. Рівність прав подружжя стосовно їхнього спільного майна незалежно від розміру внеску в це майно - це означає, що кожен з подружжя має однакові права на

майно, незалежно від того, хто із них вніс більший внесок у придбання чи накопичення цього майна. Рівність прав по володінню, користуванню і розпорядженню подружнім майном - подружжя має однакові права на управління, користування та розпорядження спільним майном без необхідності отримання згоди одного з подружжя. Спільна відповідальність подружжя по зобов'язаннях майнового характеру - обидва члени подружжя несуть спільну відповідальність за будь-які зобов'язання, пов'язані з їхнім спільним майном, незалежно від того, хто саме з них здійснив ці зобов'язання. Ці принципи забезпечують рівноправність та справедливість у відносинах між подружжям у справах майна та сприяють стабільності та злагодженості в сімейних відносинах.

Розділ 2: Особливості розподілу та захисту особистої приватної власності дружини та чоловіка

2.1. Процедура розподілу майна при розірванні шлюбу

Розділ та захист особистої приватної власності в контексті сімейних відносин становлять одну з найбільш важливих та чутливих тем в сучасному правовому дискурсі. Особливості розподілу та захисту майнових прав між дружиною та чоловіком наводять на ряд складних питань, пов'язаних із сімейною динамікою, економічними зобов'язаннями та правами кожного з подружжя. Законодавство, яке стосується цієї сфери, визначає принципи, за якими відбувається розподіл майна між подружжям під час шлюбу, а також в разі його розірвання. Правові норми визначають не лише права, а й обов'язки стосовно особистої приватної власності, враховуючи соціокультурний контекст та індивідуальність кожного члена сім'ї. У даному відділі ми розглянемо ключові аспекти цього питання, аналізуючи особливості законодавчого регулювання, судову практику та

визначаючи важливі тенденції у сфері розподілу та захисту особистої приватної власності між чоловіком та дружиною.

Як зазначає І. В. Жилінкова: «Особливістю спільної сумісної власності подружжя є те, що вона не має часток. Доки подружжя проживає однією сім'єю і веде спільне господарство, їх майно являє собою єдиний нероздільний комплекс речей, грошей, цінних паперів/майнових прав і обов'язків. Частки визначаються лише у разі поділу майна подружжя і, отже, припинення їх спільної сумісної власності» [11, с. 244]. Спільна сумісна власність подружжя відрізняється від інших форм власності своєю особливістю - відсутністю часток. Поки подружжя живе разом та ділиться спільним господарством, їх майно стає єдиною нероздільною сукупністю предметів, коштів, цінних паперів/майнових прав та обов'язків. Частки у такій власності визначаються тільки у випадку поділу майна подружжя, що припиняє їхню спільну власність. Ця особливість забезпечує особливий статус спільної власності подружжя, де вони спільно відповідають за управління та розпорядження майном, але без чіткого розподілу часток, що стає актуальним лише у випадку розлучення чи іншого припинення їхнього спільного життя.

Процедура розподілу майна при розірванні шлюбу - це складний та важливий процес, що передбачає вирішення питань щодо розподілу спільного майна подружжя. Під час розірвання шлюбу майно зазвичай розподіляється відповідно до законодавства та узгоджених домовленостей між обома сторонами. Одним із перших етапів цього процесу є визначення того, яке майно вважається спільним, а яке - індивідуальним власністю кожного з подружжя. Зазвичай спільним майном вважається те, яке було нажите під час шлюбу, але правила можуть відрізнятися в різних юрисдикціях. Далі визначається спосіб розподілу цього спільного майна. Це може бути здійснено за допомогою медіації, угоди сторін або через рішення суду в разі невирішення конфлікту. Розподіл майна може

включати в себе нерухомість, автомобілі, фінансові активи, бізнес-інтереси та інші матеріальні цінності. У процесі розподілу майна важливо враховувати договірні умови шлюбу, якщо такі існують, або дотримуватися встановлених законом норм щодо розподілу майна. Результатом цього процесу є визначення прав та обов'язків сторін стосовно майна після розірвання шлюбу, що може впливати на їхнє фінансове становище та життя взагалі. Після завершення процедури розподілу майна при розірванні шлюбу, виникають нові юридичні зобов'язання та права для обох колишніх подружжя. Один із аспектів розподілу може включати в себе визначення аліментів чи інших форм фінансової підтримки, якщо одна зі сторін залишається в менш вигідному фінансовому становищі після розірвання шлюбу. Це може бути особливо важливим у випадках, коли один із подружжя відділяється від кар'єрного чи фінансового стабільності через шлюб чи його розірвання. Крім того, розподіл майна може впливати на право на збереження або зміну прізвища, а також права на отримання соціальних вигод чи пенсійних прав. У випадках, коли конфлікт не може бути вирішений добровільно, може бути потрібно звертатися до судового рішення. Суд вирішить питання розподілу майна, визначить аліменти, якщо це необхідно, і регулюватиме інші юридичні аспекти розірвання шлюбу. Важливо зазначити, що процедура розподілу майна може варіюватися в залежності від юрисдикції та конкретних обставин кожного випадку. У зв'язку з цим, рекомендується отримати професійну юридичну консультацію для забезпечення правильного розуміння і виконання відповідних законів і процедур.

Як зазначає Є. О. Мічурін: «За загальним правилом, майно набувається у спільну власність подружжя (ст. 60 Сімейного кодексу України). Стаття 65 Сімейного кодексу України передбачає, що подружжя має право розпоряджатися майном, яке належить їм на праві спільної власності, тож воно може за згодою укласти договори купівлі-продажу, дарування, довічного утримання (догляду) та застави

спільно нажитого майна. Однак у статті 67 Сімейного кодексу України йдеться про випадки, коли кожен із подружжя бажає передати або заставити майно, що належить до його спільної власності, за своєю волею, незалежно від волі другого з подружжя. У разі спільної власності майно подружжя є неподільним (без виділення окремої частки), і вони можуть розпоряджатися ним за взаємною згодою (стаття 65 Сімейного кодексу України). Для одноосібного розпорядження спільно нажитим майном один із подружжя може поділити це майно таким чином.» [3, с. 114]. Згідно загального правила, майно, набуте подружжям, стає їхньою спільною власністю (згідно зі ст.60 СК України). Оскільки відповідно до ст. 65 СК України подружжя мають право розпоряджатися спільним майном, вони можуть укладати різноманітні угоди, такі як договір купівлі-продажу, дарування, довічного утримання чи застави, за спільною згодою. Однак ст. 67 СК України регулює випадки, коли кожен з подружжя, незалежно від волевиявлення іншого, бажає відчужити або передати в заставу майно, що належить до його частки. У випадках існування спільної сумісної власності, майно подружжя залишається неподіленим, тобто воно не розділено на виділені частки, і подружжя може здійснювати різні дії щодо цього майна за спільною згодою, як вказано в ст. 65 СК України. Проте, для самостійного розпорядження спільно нажитим майном одним з подружжя, це майно може бути поділено. Узгоджуючи свої дії, подружжя може взаємодіяти з майном, набутим у шлюбі, вчиняючи різноманітні операції. Стаття 65 СК України надає їм широкі повноваження укладати різні угоди, такі як угоди купівлі-продажу, дарування, довічного утримання чи застави. Важливо враховувати, що ці угоди повинні здійснюватися за спільною згодою обох членів подружжя. Однак існують випадки, коли кожен з подружжя може вирішити відділити свою частку майна, незалежно від волі партнера. Стаття 67 СК України визначає такі ситуації, коли один з подружжя бажає вчинити операції щодо своєї частки в майні без залучення іншого партнера. Таким чином, наявність спільної власності визначає, як майно подружжя повинно

бути управляне та розпоряджатися, і це може бути або неподіленою власністю за спільною згодою, або розділеною власністю у випадку індивідуальних волевиявлень кожного члена подружжя.

Продовжуючи розгляд процедури розподілу майна при розірванні шлюбу, слід зазначити, що цей процес може також включати розгляд питань, пов'язаних із опікою над дітьми, якщо такі є в шлюбі. Суд може приймати рішення щодо опіки, підтримки та прав доступу до дітей, враховуючи їхні інтереси та благополуччя. Однією з ключових частин процедури є складання інвентаризації майна, яка містить перелік всіх активів і зобов'язань кожного з подружжя. Ця інформація є важливою для обчислення справедливої і рівної частки майна кожній стороні. У разі відсутності домовленостей між сторонами, суд може врахувати цю інвентаризацію при вирішенні справи. Процес розподілу майна також може включати в себе вирішення подальших фінансових зобов'язань, які можуть бути пов'язані з іпотекою, позиками, кредитами чи іншими фінансовими відносинами. Суд може приймати рішення про те, як розподілити ці зобов'язання між колишніми подружжями. Важливо зазначити, що процедура розподілу майна може бути дуже індивідуалізованою і залежить від конкретних обставин кожного випадку. У багатьох випадках, участь професійного юриста або адвоката може значно полегшити процес і допомогти забезпечити справедливий та еквітабельний розподіл майна між колишніми подружжями.

2.2. Особливості регулювання окремих видів майна (наприклад, нерухомість, гроші, цінні папери)

В сучасному світі регулювання окремих видів майна стає невід'ємною складовою економічної системи, сприяючи забезпеченню стабільності, захисту

прав власності та ефективного функціонування ринков. Особливості регулювання різних видів майна, таких як нерухомість, гроші та цінні папери, визначаються їхнім впливом на економічну динаміку, соціальну справедливість та фінансову стабільність. У цьому підрозділі ми розглянемо ключові аспекти регулювання різних видів майна, визначаючи особливості, які визначають ефективність правового та економічного управління кожним з них. Вивчення цих особливостей дозволить нам глибше зрозуміти взаємодію між державним втручанням та ринковими силами в контексті розвитку різних секторів економіки та забезпечить належне розуміння важливих викликів та можливостей, що виникають у процесі регулювання цих стратегічних економічних ресурсів. Зважаючи на необхідність регулювання різних видів майна, важливим аспектом є забезпечення балансу між індивідуальними правами власників, ефективним функціонуванням ринків та соціальними аспектами. В кожній категорії майна існують своєрідні виклики та можливості для законодавчого та регуляторного втручання.

Регулювання грошей включає в себе монетарну політику, боротьбу з інфляцією та забезпеченням фінансової стабільності. Щодо цінних паперів, регулювання має на меті захист інвесторів та забезпечення прозорості фінансових ринків. Розглядаючи ці аспекти, ми вивчимо роль держави в створенні ефективного правового середовища, сприяючи розвитку майнових відносин, які відповідають потребам сучасного суспільства. Регулювання окремих видів майна, таких як нерухомість, гроші, цінні папери, визначається комплексом правових та економічних механізмів, спрямованих на забезпечення стабільності та ефективності функціонування цих видів майна в суспільстві. Особливості цього регулювання визначаються конкретними характеристиками кожного виду майна та його ролі в економічній системі. У сфері нерухомості, наприклад, регулювання може включати в себе встановлення правил щодо

власності, використання та обміну земельних ділянок та будівель, а також нормативи щодо будівельної діяльності та охорони природних ресурсів. Гроші, як елемент фінансової системи, піддаються регулюванню з метою забезпечення стабільності валюти, контролю інфляції та підтримки фінансової стійкості. Це може включати в себе монетарну політику центрального банку, встановлення відсоткових ставок та інші інструменти грошового ринку. Цінні папери, такі як акції та облігації, підлягають регулюванню з метою захисту інвесторів, забезпечення прозорості фінансових ринків та підтримки стабільності фінансової системи. Регулювання окремих видів майна визначається також міжнародними стандартами та угодами, спрямованими на гармонізацію підходів до управління різними видами майна на світовому рівні. Таке регулювання сприяє розвитку глобальних економічних відносин та забезпечує стабільність та прогрес у сфері власності, фінансів та інвестицій. Нерухомість, будучи важливою складовою економічної системи, піддається регулюванню відповідно до різних аспектів, таких як правова власність, містобудування та охорона довкілля. Урядові органи встановлюють норми і правила, щоб регулювати земельні відносини, упорядковувати процеси забудови та здійснювати контроль за дотриманням заборон на певні види діяльності на земельних ділянках. Гроші як засіб обміну та зберігання вартості підлягають регулюванню на різних рівнях, починаючи від національних центральних банків і закінчуючи міжнародними фінансовими угодами. Монетарна політика, встановлення відсоткових ставок, контроль за грошовою масою - це лише деякі інструменти, за допомогою яких досягається макроекономічна стабільність та контроль інфляції. Цінні папери, що відображають права на власність чи зобов'язання, регулюються правовими та фінансовими установами. Ринки цінних паперів підлягають нагляду та регулюванню для забезпечення прозорості, відкритості та впевненості інвесторів.

Як зазначає Н. Д. Вінтоняк: «якщо статутний капітал чи акції були сформовані (придбані) за спільні кошти подружжя, то дохід (дивіденди), що отримує один із них будуть переходити в режим спільної сумісної власності подружжя і підлягатимуть поділу між ними» [13, с. 43]. Якщо статутний капітал чи акції були сформовані або придбані за спільні кошти подружжя, то будь-які отримані доходи, такі як дивіденди, що отримує один із подружжя, автоматично стають спільною власністю обох членів подружжя. Ці доходи підлягають поділу між ними згідно з правилами спільної сумісної власності. Таким чином, будь-який дохід, отриманий від таких інвестицій, стає загальним надбанням подружжя і розподіляється між ними відповідно до їхніх угод та внутрішньодомових домовленостей. В такій ситуації подружжя може вирішити, як розподілити цей дохід між собою, враховуючи їхні взаємні угоди та спільні обставини. Наприклад, вони можуть домовитися поділити доходи порівну або відповідно до внеску кожного у спільну фінансову діяльність. Цей режим спільної власності може бути визначений угодою між подружжям або встановлений законом країни, в якій вони проживають. У будь-якому випадку, обидва члени подружжя мають рівне право на отримання частини доходу від таких інвестицій. Загальна особливість регулювання полягає в тому, що воно спрямоване на забезпечення стабільності, відкритості та ефективності різних видів майна, створюючи умови для розвитку економіки та забезпечення гармонійного функціонування суспільства. Розподіл майна, яке вже було у когось із подружжя до укладення шлюбу, те, що перейшло у спадщину або у подарунок, майно, яке не ділиться пополам, зазвичай залишається у власності того, у кого воно було до шлюбу. Це може включати власність, яку один з подружжя мав перед шлюбом, спадщину від померлих родичів або подарунки, отримані від третіх осіб. Зазвичай таке майно не підлягає поділу під час розлучення, оскільки воно розглядається як особиста власність одного з подружжя. Однак це може варіюватися в залежності від юрисдикції та індивідуальних обставин справи. У деяких випадках можуть

виникнути спірні ситуації, особливо коли майно, що перейшло від одного з подружжя у спадщину чи як подарунок, було використане для підтримки сімейних потреб або інвестоване в спільне майно. У таких випадках суд може розглянути індивідуальні обставини справи та вирішити, чи слід розподілити це майно під час розлучення. Важливо мати на увазі, що правила та процедури розподілу майна можуть відрізнятися в залежності від юрисдикції, а також від умов укладеного шлюбу, наприклад, через шлюбний договір. В контексті йбого питання треба більш детально розглянути види майна які не можна ділити пополам:

1. Майно, отримане у спадщину: Якщо одне з подружжя успадкувало майно від родичів або інших осіб, це майно може бути винятковим майном того, хто його успадкував. У багатьох юрисдикціях спадщина не підлягає поділу під час розлучення.
2. Майно, отримане в подарунок: Подарунки, які одне з подружжя отримало від третіх осіб, також можуть бути винятковим майном того, хто їх отримав. Це може включати подарунки від родичів, друзів або будь-яких інших осіб.
3. Майно, яке було власністю до шлюбу: Якщо одне з подружжя мало майно перед укладенням шлюбу, то це майно може залишатися особистою власністю того, хто його мав до шлюбу. Це може включати нерухомість, цінні папери, автомобілі та інше майно, яке було придбано до вступу в шлюб.
4. Особисті цінності та особисті предмети: Деякі особисті речі, такі як речі релігійного чи особистого характеру, можуть бути винятковим майном одного з подружжя. Це може включати особисті знаряддя праці, колекційні предмети або особисті документи.

Важливо пам'ятати, що ці правила можуть відрізнятися в залежності від юрисдикції та індивідуальних обставин кожної справи. У разі суперечок стосовно розподілу майна під час розлучення, зазвичай рекомендується звернутися до юриста, щоб отримати професійну консультацію та допомогу.

Як зазначає А. Г. Барабаш: «Охарактеризувавши особливості набуття земельної ділянки, шляхом її приватизації, ще раз наголосимо, що у випадку поділу майна між подружжям відповідна земельна ділянка поділу не підлягає. Оскільки Земельний кодекс України виходить з позицій презумпції особистої (індивідуальної) власності на земельну ділянку, викладене вбачається цілком правомірним з точки зору вітчизняної земельної доктрини. Потребує дослідження і раціональність особистої земельної власності з точки зору інтересів подружжя і сім'ї» [10, с. 51]. Автор висвітлює питання набуття земельної ділянки через приватизацію та його відношення до поділу майна між подружжям. Він підкреслює, що відповідно до Земельного Кодексу України передбачається презумпція особистої (індивідуальної) власності на земельну ділянку. Це означає, що земельна ділянка, яку отримав один з подружжя під час приватизації, не підлягає поділу при розлученні. Автор також вказує на потребу дослідження раціональності особистої земельної власності з точки зору інтересів подружжя і сім'ї. Це означає, що необхідно аналізувати, чи відповідає така система власності потребам та інтересам усіх членів сім'ї, і чи забезпечує вона рівність і справедливість у розподілі майна під час поділу майнових відносин. Автор наголошує на важливості розуміння і раціонального використання особистої земельної власності з урахуванням потреб та інтересів сім'ї в цілому. Це може включати аналіз того, як власність на земельну ділянку впливає на життя і економічний статус сім'ї, чи забезпечує вона довгострокову стабільність та благополуччя. Також, автор може підкреслювати необхідність врахування спільних інтересів подружжя під час прийняття рішень щодо земельної власності, щоб забезпечити гармонію та взаєморозуміння в родинному оточенні.

Висновки

Розділ "Визначення та характеристика ключових понять регулювання майна подружжя" розкриває сутність основних термінів, які використовуються для опису правового статусу майна подружжя. Чітке розуміння таких понять, як спільне майно та окреме майно, є ключовим для вирішення питань розподілу майна у випадку розлучення або смерті одного з подружжя. Цей аспект правового регулювання відіграє важливу роль у забезпеченні справедливості та захисту інтересів кожного з подружжя у подібних ситуаціях. Аналізуючи підрозділ "Визначення та характеристика ключових понять регулювання майна подружжя", варто відзначити, що ці поняття відіграють важливу роль у визначенні правового статусу майна, яке належить подружжю. Розуміння та правильна інтерпретація таких термінів, як спільне майно, окреме майно, спільні надбання, дозволяють уникнути непорозумінь та конфліктів у відносинах між подружжям. Це сприяє створенню стабільного правового середовища, в якому можна ефективно врегулювати питання щодо розподілу майна у разі розриву шлюбу або інших подібних ситуацій.

Аналіз підрозділу "Основні нормативно-правові акти, що регулюють визнання особистої приватної власності" демонструє значущість системи правових норм для визначення статусу особистої власності. Ці акти встановлюють основні принципи, процедури та механізми, які регулюють власність та захищають права власників. Дотримання відповідних законодавчих норм сприяє стабільності в сфері власності та забезпечує правовий захист особистих інтересів громадян. Аналізуючи підрозділ "Основні нормативно-правові акти, що регулюють визнання особистої приватної власності", варто відзначити, що існує комплекс правових документів, що визначають статус та захист особистої приватної власності. Ці акти встановлюють права та обов'язки

власників, процедури визнання власності, а також механізми захисту цих прав. На основі цих нормативно-правових актів формується система юридичних засад, що регулюють відносини власності та забезпечують надійний захист особистих прав індивідів у сфері власності.

Аналіз розділу "Загальні аспекти правового регулювання визнання особистої приватної власності дружини та чоловіка" відображає складність та різноманітність правових норм, які визначають статус особистої власності в шлюбних відносинах. Ці норми визначають права та обов'язки подружжя у сфері власності, а також механізми їх захисту та регулювання. Забезпечення належного правового захисту особистої власності дружини та чоловіка є важливим для забезпечення стабільності та справедливості в шлюбних відносинах. Тому необхідно уважно вивчати відповідні нормативно-правові акти та консультиватися з фахівцями для правильного розуміння та застосування цих правил у практиці. Аналізуючи розділ "Загальні аспекти правового регулювання визнання особистої приватної власності дружини та чоловіка", стає очевидним, що ця сфера права відображає складні відносини в межах сім'ї та шлюбу. Нормативно-правові акти встановлюють права та обов'язки кожного з подружжя у плані власності, а також процедури їх регулювання та захисту. Розуміння цих аспектів є ключовим для забезпечення справедливості та захисту інтересів обох сторін у шлюбних відносинах. Такий підхід сприяє стабільності та гармонії у подружньому житті та відображає загальні принципи справедливості в правовій системі.

Процедура розподілу майна при розірванні шлюбу вимагає уважного врахування різноманітних факторів, таких як правові норми, фінансові обставини та особисті відносини між партнерами. Цей процес спрямований на забезпечення справедливого поділу майнових активів та зобов'язань і може включати переговори між сторонами або рішення суду. Ефективне врегулювання цієї

процедури важливе для мінімізації конфліктів та забезпечення мирного завершення шлюбного розлучення, що дозволяє кожному партнерові розпочати новий етап життя з достатніми ресурсами та безпекою.

Процедура розподілу майна при розірванні шлюбу є складним та чутливим процесом, який вимагає уважного розгляду юридичних, фінансових та емоційних аспектів. Цей процес часто враховує фактори, такі як тривалість шлюбу, внесок кожного партнера у створення та збереження майна, а також потреби та інтереси дітей, якщо вони присутні. Розуміння та ефективного врегулювання цієї процедури є важливим для забезпечення справедливості та мирного врегулювання розлучення, допомагаючи сторонам перейти до нового етапу свого життя з мінімальними ризиками та конфліктами.

Особливості регулювання окремих видів майна, таких як нерухомість, гроші та цінні папери, визначаються комплексом правових норм, що враховують специфіку кожного виду майна, його важливість для економіки та соціальний контекст. Регулювання нерухомості, наприклад, може включати законодавство щодо земельних відносин, будівельних норм, прав власності тощо. Гроші регулюються через валютні та фінансові політики, контроль за інфляцією, монетарні механізми. Щодо цінних паперів, регулювання включає законодавство щодо фондового ринку, інвестиційні стратегії, дисклозур та інші механізми захисту інвесторів. Загалом, ефективного регулювання цих видів майна сприяє стабільності економіки, забезпечуючи баланс між інтересами різних суб'єктів та забезпечуючи їхню взаємодію в межах закону. Особливості регулювання окремих видів майна відображають важливі аспекти економічної та соціальної політики країни. Нерухомість, як важливий ресурс, підлягає детальному законодавчому контролю з метою забезпечення прав власності та розвитку будівельної сфери. Гроші, як основний засіб обміну та вимірювання вартості, підпорядковані монетарній політиці та регулюванню фінансових потоків для

забезпечення економічної стабільності. Цінні папери, у свою чергу, вимагають ефективного контролю з метою захисту інвесторів та забезпечення прозорості та легкості управління фондовим ринком. Регулювання цих видів майна відіграє ключову роль у забезпеченні економічного зростання та соціальної стабільності, створюючи сприятливе середовище для розвитку бізнесу, інвестицій та фінансових відносин.

Висновуючи з аналізу розділу "Особливості розподілу та захисту особистої приватної власності дружини та чоловіка", можна зазначити, що законодавство встановлює певні правила щодо розподілу майна між подружжям у випадку розриву шлюбу або смерті одного з подружжя. Однак, важливо враховувати, що ці правила можуть відрізнятися залежно від юрисдикції, типу шлюбу та інших факторів. Тому, перед укладанням шлюбу або при розгляді справи про розподіл майна, рекомендується отримати кваліфіковану юридичну консультацію для забезпечення належного захисту особистої приватної власності обох подружжям.

Висновуючи з аналізу розділу "Особливості розподілу та захисту особистої приватної власності дружини та чоловіка", можна зазначити, що цей аспект юридичної сфери відображає складність взаємовідносин між подружжям, яка часто потребує індивідуального підходу та виважених рішень. Застосування відповідних правових норм є важливим для забезпечення справедливості та захисту інтересів обох сторін у випадку розриву шлюбу або інших подібних ситуаціях. Такий підхід сприяє забезпеченню стабільності та правопорядку в сімейних відносинах та в цілому в суспільстві.

Список використаних джерел

1. Спільне майно подружжя: проблеми регулювання, правозастосування і тлумачення / В. І. Труба // [Правова держава](#). - 2013. - Вип. 24. - С. 274-278. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PrDe_2013_24_40
2. Шлюбний договір як регулятор майнових відносин подружжя за законодавством Франції / Р. Б. Хобор // [Прикарпатський юридичний вісник](#). - 2015. - Вип. 3. - С. 86-89. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pjuv_2015_3_18
3. Проблема виділу та поділу майна подружжя в контексті цивільного та сімейного законодавства / Є. О. Мічурін // [Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія : Право](#). - 2015. - Вип. 20. - С. 114-117. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhIPR_2015_20_27
4. Розірвання шлюбу за законодавством України / А. О. Дутко // [Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Юридичні науки](#). - 2014. - № 801. - С. 51-55. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnulpurn_2014_801_12
5. Особливості розірвання шлюбу подружжям, яке має неповнолітніх дітей / О. М. Спектор // [Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право](#). - 2016. - Вип. 41(1). - С. 124-129. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2016_41%281%29_33
6. Розірвання шлюбу у порядку позовного провадження / О. Спектор // [Підприємництво, господарство і право](#). - 2016. - № 12. - С. 58-64. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pgip_2016_12_11
7. Особливості правового регулювання поділу майна подружжя за законодавством України / В. В. Цюра, А. А. Автух // [Право і суспільство](#). -

2015. - № 4(4). - С. 119-124. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2015_4%284%29_23
8. Правовий режим майна подружжя за законодавством європейських держав: порівняльно-правовий аналіз і напрямки гармонізації / О. С. Простибоженко // [Вісник Одеського національного університету. Серія : Правознавство.](#) - 2016. - Т. 21, Вип. 1. - С. 111-129. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_prav_2016_21_1_12
9. Розірвання шлюбу в судовому порядку за законодавством України / О. І. Сафончик // [Часопис цивілістики.](#) - 2014. - Вип. 17. - С. 158-161. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chac_2014_17_33
10. Земельна власність дружини та чоловіка / А. Г. Барабаш, А. І. Шпомер // [Журнал східноєвропейського права.](#) - 2015. - № 16. - С. 48-54. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/jousepr_2015_16_8
11. Поділ майна подружжя / І. В. Жилінкова // [Вісник університету внутрішніх справ.](#) - 1999. - Вип. 6. - С. 243-247. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnuvs_1999_6_66
12. Поняття та види правового режиму майна подружжя / О. І. Сафончик // [Актуальні проблеми держави і права.](#) - 2008. - Вип. 38. - С. 110-114. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdp_2008_38_23
13. "Поділ корпоративних прав" при поділі спільної сумісної власності подружжя / Н. Д. Вінтоняк // [Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України.](#) - 2015. - Вип. 38. - С. 40-51. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apvchzu_2015_38_6
14. Припинення шлюбу внаслідок його розірвання за сімейним правом України / М. М. Дякович // [Часопис Київського університету права.](#) - 2019. - № 1. - С. 125-131. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chkup_2019_1_27

15. Поняття та сутність окремого провадження у справах про розірвання шлюбу / Р. С. Нікітенко // [Митна справа](#). - 2014. - № 2(2.2). - С. 170-174. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ms_2014_2%282.2%29_33
16. Загальні засади поділу спільного сумісного майна подружжя / І. П. Малютіна // [Юридична наука](#). - 2012. - № 5. - С. 52-58. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/jnn_2012_5_6
17. Право власності подружжя як різновид права спільної сумісної власності / В. О. Бажанова // [Наше право](#). - 2014. - № 4. - С. 162-166. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nashp_2014_4_29
18. Правовий режим спільної власності подружжя / О. В. Тичковська // [Молодий вчений](#). - 2017. - № 5.1. - С. 137-141. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_5.1_36
19. Сімейний кодекс України № 2947-III від 01.01.2024. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>
20. Поділ майна подружжя в умовах дислокації українських сімей та капіталу у країні ЄС / О. В. Мельниченко // [Часопис Київського університету права](#). - 2016. - № 1. - С. 143-147.
21. Проблеми процедури нотаріального посвідчення консулом договорів про поділ майна подружжя / В. Г. Чекіта // [Молодий вчений](#). - 2018. - № 6(1). - С. 188-191. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_6%281%29_45
22. Проблеми спільної сумісної власності подружжя у ракурсі спадкування / О. Печений // [Вісник Академії правових наук України](#). - 2009. - № 4. - С. 119-131. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vapny_2009_4_13
23. Власність подружжя: проблеми правового регулювання та практики застосування / Н. Безсмертна // [Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки](#). - 2007. - Вип. 74-76.

- С. 32-37. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_Yur_2007_74-76_10

24. Посвідчення правочинів щодо розпорядження майном, яке є спільною сумісною власністю подружжя / В. М. Соловецька // [Бюлетень Міністерства юстиції України](#). - 2014. - № 9. - С. 50-53. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bmju_2014_9_7

25. Право спільної сумісної власності на земельну ділянку: окремі питання / Г. В. Мороз // [Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України](#). - 2010. - Вип. 25. - С. 115-119. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apvchzu_2010_25_25